Endringer siden forrige versjon
Lagt til EA 2/13 M under referanser
Forlenget gyldighet til 14.08.2028

1 Samfunnsoppdraget

Norsk akkreditering (NA) er Norges nasjonale organ for teknisk akkreditering, og er etablert som norsk forvaltningsorgan med hjemmel i Lov om det frie varebytte i EØS (EU-forordning 765). Med dette er NA Norges eneste organ for teknisk akkreditering. Etaten er videre tillagt ansvar for å gjennomføre inspeksjoner for God Laboratoriepraksis (GLP) i henhold til OECDs regelverk for dette. NA rapporterer til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), Handelspolitisk avdeling. Alle GLP-inspeksjoner og akkrediteringer gjennomføres ved å benytte avtalte internasjonale standarder som gjelder for den enkelte type akkreditering/ inspeksjon.

Som statlig forvaltningsorgan mottar NA årlige tildelingsbrev fra NFD der samfunnsoppdraget med tilhørende mål og indikatorer er angitt. Oppfyllelse av oppdraget og målene sikres ved at etaten

- arbeider aktivt for å etterleve strategi for inneværende periode
- utarbeider og følger opp årlige handlingsplaner
- søker å benytte ressurser effektivt og målrettet
- deltar i det europeiske og internasjonale samarbeidet om akkreditering og søker å påvirke dette arbeidet i tråd med norske behov
- har etablert prosesser som sikrer upartisk og habil behandling av søkere og akkrediterte/GLP inspiserte virksomheter

Vesentlige avvik fra handlingsplaner og mål varsles i styringsdialogen med NFD.

2 Finansiering

NA finansieres ved gebyrer for akkrediterings- og GLP-tjenester, samt ved en nettobevilgning fra staten. Gebyrer for NAs tjenester er beskrevet i Forskrift om gebyrer for Norsk akkrediterings tjenester og godkjennes av NFD. Kostnader som påløper i forbindelse med den enkelte akkreditering dekkes av den akkrediterte virksomheten/ søkeren. Nettobevilgningen er ment å dekke arbeid i internasjonale akkrediteringsorganisasjoner, videreutvikling av akkrediteringsordninger og informasjonsvirksomhet. NA revideres av Riksrevisjonen årlig, på samme måte som andre nasjonale forvaltningsorganer.

3 Internasjonal anerkjennelse

Som nasjonalt akkrediteringsorgan skal NA dekke behovet i Norge for akkreditering. Etaten har derfor som mål å etablere alle akkrediteringsordninger som norske virksomheter har behov for, og å sikre nasjonal og internasjonal aksept for akkrediteringene gjennom å signere European Accreditations (EAs) multilaterale avtaler om gjensidig aksept. Dette innebærer at NA evalueres av EA minst hvert fjerde år. Internasjonal aksept søkes også gjennom etatens medlemskap i de internasjonale organisasjonene for akkreditering, International Laboratory Accreditation Cooperation

(ILAC) og International Accreditation Forum (IAF). Etaten evalueres i tillegg regelmessig av *OECD* for GLP-ordningen og Forum of Accreditation and Licensing bodies (FALB) for EMAS-ordningen.

4 Akkreditering i og utenfor Norge (Cross frontier)

NA aksepterer og behandler søknader om akkreditering fra virksomheter som er etablert og registrert i Norge (Brønnøysundregisteret). Dette innebærer at virksomheter som er etablert i Norge og som tilfredsstiller de relevante kravene til akkreditering vil kunne bli akkreditert av NA. Søknader NA mottar fra virksomheter som er etablert i et land som har et akkrediteringsorgan som har signert EAs multilaterale avtaler, vil bli henvist til det nasjonale akkrediteringsorganet i det aktuelle landet. EAs policy for akkreditering utenfor eget land skal i alle tilfeller respekteres (EA-2/13M).

Søknader fra virksomheter i land utenfor EAs region, vil av ressursmessige årsaker som hovedregel ikke bli behandlet. Dette kan fravikes dersom det er forhold som tilsier at det er mest hensiktsmessig med en norsk akkreditering. Slike forhold kan for eksempel være dersom søkeren er datterselskap av en NA-akkreditert virksomhet eller det er Norge som er virksomhetens hovedmarked. I slike tilfeller vil NA forholde seg til de regler som er fastsatt i ILAC og IAF.

5 Nasjonalt regelverk – behandling av klager på vedtak om akkreditering

Som norsk forvaltningsorgan er NA underlagt norske lover for slike organer. Dette innebærer at etatens saksbehandling blant annet skal gjennomføres i tråd med Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, Lov om det frie varebytte i EØS, Reglement for økonomistyring i staten og Lov om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd.

NA er gitt unntak fra Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker når det gjelder klager på enkeltvedtak om akkreditering (innvilgelse, utvidelse, fornyelse, reduksjon, suspensjon og tilbaketrekking). Dette er gjort for at NA skal være i samsvar med kravene til nasjonale akkrediteringsorganer, slik disse er beskrevet i den internasjonale standarden ISO/IEC 17011. Dette innebærer at vedtak om akkreditering ikke kan påklages til en høyere instans, men besluttes i NA etter behandling i NAs klageutvalg. NFD har utarbeidet en egen forskrift som beskriver dette unntaket, Forskrift om klagebehandling av vedtak fattet av Norsk akkreditering (FOR-2019-12-18-2175).

Klager på andre forhold enn enkeltvedtak om akkreditering behandles etter de ordinære reglene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker. Dette kan være klager på for eksempel avvik gitt under en bedømming, bedømmerlaget og lignende.

6 Oppfølging av akkrediterte virksomheter

NA benytter en risikobasert tilnærming ved oppfølging av akkrediterte virksomheter i akkrediteringens gyldighetsperiode. Denne tilnærmingen er beskrevet nærmere på nettsiden under Akkrediteringsprosessen.